

**М.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университетінің 6D012000-
«Кәсіптік оқыту» мамандығы бойынша философия докторы (PhD)
ғылыми дәрежесін алу үшін ұсынылған «Болашақ кәсіптік оқыту
педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастырудың ғылыми-
педагогикалық негіздері» тақырыбы бойынша Иманқұлова Ляйля
Болатқұловнаның диссертациясына Шетелдік кеңесшінің**

ПІКІРІ

Қазіргі таңда жоғары оқу орындарындағы маңызды міндеттердің бірі болашақ мамандардың қоғамның алға дамуына және әлемде болып жатқан өзгерістерге бейімделуге қабілеттілігін арттырып қана қоймай, білім беру мәдениетін жоғары деңгейге көтеріп, білімді, мәдениетті және жан-жақты, зерттеушілік функциясы қалыптасқан жеке тұлға ретінде тәрбиелеу болып табылады. Аталған талаптар орындалу үшін, ағымдағы заманауи білім беру әлемнің жетекші мемлекеттерінің бәсекеге қабілетті талаптарына және нәтижеге бағытталған білім моделінің стратегиялық дамыту жоспарына сәйкес құрылуы қажет. Осыған орай, әлемдік білім беру кеңістігінде тек ақпарат жиынтығын меңгертумен шектелмей, іс-әрекетін өздігінен тиімді ұйымдастыра отырып, шығармашылықпен жұмыс атқара алатын, күнделікті өзгерістерге тез бейімделетін, жан-жақты интеграциялық білімге құмар, өздігінен креативті іс-әрекеттер жасай білетін, жеке болмыстық сапасы жетілген, білім беруді зерттеушілік тұрғыдан ұйымдастыра білетін маман даярлау қажеттілігі туындап отыр. Қазақстан Республикасында білім берудің мемлекеттік стандартына сәйкес жоғарғы оқу орындарындағы білімге қойылып отырған талап түбегейлі өзгеріп, бірінші кезекке студентті пәндік білім, білік және дағдылардың белгілі бір жиынтығымен қаруландыру емес, олардың оқу-танымдық, зерттеушілік іс-әрекет, дағдыларын қалыптастыру мақсатын жүзеге асыру міндеттеліп отыр. Ендеше, Қазақстандық білім беру жүйесінің жаңартылуы еркін, дербес, жаңашыл, шығармашылыққа ұмтылған маман даярлаумен тығыз байланысты. Демек, кәсіби және адами талаптарға жауап бере алатын жаңа типтегі маман, сыншыл, автор, жаңа идеяны туындатушы, зерттеуші, даярлауға деген табиғи қажеттіліктің өзектілігін айқындайды.

Осы орайда, бұл мәселелерді шешуде кәсіби білім беру жүйесіндегі реформалар мен сындарлы саясаттар, өзгерістер мен жаңалықтар әрбір педагогтың өзіне жүктелген жауапкершілікті сезінуіне, жаңа идеялармен, жаңа жүйелермен жұмыс жасауына негіз бола отырып, ішкі ғана емес, сыртқы еңбек нарығында да бәсекеге қабілетті мамандар дайындауға және жоғары білімнің халықаралық сапасына батыл қадам жасап отырғандықтан, ғылымды жоғары мектептегі білім беру ісімен біріктіруге баса мән бере отырып, болашақ мамандарға ғылымға өз жетістіктерін инновациялық үдерістер арқылы нарыққа шығара алатындай мүмкіндік жасалуын ескеру керек.

Аталған мәселені шешу барысында докторанттың зерттеу тақырыбын «Болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастырудың ғылыми-педагогикалық негіздері» деп таңдаған. Тақырыпты дамыту барысында болашақ мамандардың зерттеушілік функциясын қалыптастырудың педагогикалық-психологиялық мүмкіндіктері мен болашақ мамандарды ғылыми-зерттеушілік жұмыстарына баулуды көздеген.

Л.Б.Иманкулованың диссертациялық жұмысының негізгі бағыты болашақ педагогтарды даярлауда білім мен ғылым саласындағы әлемдік білім беру кеңістігіне сәйкес білім алу, жалпы ғаламдық таным мен ойлауды дамыту, ұлттың интеллектуалды әлеуетін арттыру, өз іс-әрекетінің субъектісі болуына мүмкіндік туғыза отырып зерттеушілік іс-әрекетке баулу.

Сонымен қатар ізденуші диссертациялық зерттеу жұмысының тәжірибелік маңыздылығын төмендегідей нақтылаған:

Біріншіден, болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастырудың мәні мен тұжырымдамалық ұстанымдары, педагогикалық-психологиялық аспектілері қарастырылған.

Екіншіден, болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастыру моделі құрастырылып, ЖОО-ның «Кәсіптік оқыту» мамандықтары бойынша практика жүзінде іске асырылған.

Үшіншіден, зерттелген үдеріс ғылыми тұрғыда негізделіп, оқу-әдістемелік еңбектермен қамтылған. Сонымен қатар, кәсіптік оқыту мамандықтарына арналған «Кәсіби білім беру жүйесінде ғылыми зерттеу негіздері» атты арнайы оқу құралы құрастырылып, практикаға ендірілген.

Ендеше, Л.Б.Иманкулованың зерттеу жұмысының теориялық және эксперименттік нәтижелерін ЖОО мен арнаулы білім беру орындарының кәсіптік оқыту педагогтарын даярлайтын факультет, кафедра, мектептерде педагогтарды ғылыми зерттеушілікке баулуда пайдалануға болады деп есептеймін.

Иманкулова Ляйля Болаткуловнаның «Болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастырудың ғылыми-педагогикалық негіздері» тақырыбындағы диссертациялық жұмысы теориялық деңгейде аяқталған, заманауи зерттеу әдістерін тиімді пайдаланған, зерттеу нәтижелерін жоғары деңгейде көрсете білген және жұмысы кәсіптік білім саласында өзіндік үлесі орасан зор, практикалық маңызы бар жұмыс деп тұжырымдаймын.

Сондықтан, Иманкулова Ляйля Болаткуловна 6D012000- «Кәсіптік оқыту» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) ғылыми дәрежесін иеленуге лайықты деп есептеймін.

Түркия республикасы, Анталия қаласы,
Ақдениз университеті, Бейнелеу өнері факультеті
п.ғ.к., қауымдастырылған профессор Омер Займоғлы